

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE N.V. MAATSCHAPPIJ
CARISBORG, VOORHEEN DE N.V. MAATSCHAPPIJ TOT EXPLOI-
TATIE VAN BRUINKOLENVELDEN CARISBORG TE ROTTERDAM

1917-1968

W. A. A. MES

INHOUDSOPGAVE

	blz.
INLEIDING	80
Geschiedenis Carisborg	81
Archief	85
Literatuur	86
INVENTARIS	87
I. ORGANISATIE.	87
II. VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS, RAAD VAN COMMISSARISSEN, DIREKTIE.	88
A. Vergaderingen	88
B. Verslagen	88
C. Financiering	89
D. Briefwisseling	90
III. PERSONEEL EN ADMINISTRATIE.	91
A. Personeel	91
B. Kostenberekening en dividenduitkering	92
C. Financiële administratie	93
IV. EIGENDOMMEN EN PRODUKTIEMIDDELEN.	94
A. Gebouwen en materialen	94
B. Grondtransacties	97
1. <i>Gemeente Heerlen</i>	97
2. <i>Gemeente Kerkrade</i>	101
V. CONCESSIONS, EXPLOITATIE EN ONDERZOEK.	105
A. Concessies	105
B. Ontginning, wegen, spoorlijnen en watervoorziening	107
1. <i>Concessie Carisborg, Heerlen</i>	107
2. <i>Concessie Anna, Kerkrade</i>	108
C. Onderzoek naar en van bruinkool en productie	109

VI. INKOOP/VERKOOP, FABRIKAGE.	110
VII. HERZOGENRATHER BRAUNKOHLLENWERK GmbH, GROEVE MARIA THERESIA.	112
VIII. DOKUMENTATIE OVER CARISBORG EN BRUINKOOL.	114

INLEIDING

Bruinkool is een donkerbruine, brandbare delfstof, voornamelijk gebruikt voor stookdoeleinden en het vervaardigen van briketten. In vergelijking met steenkool is het een minderwaardige brandstof. In Zuid-Limburg is de grondstof aardachtig van soort; zij wordt gevormd door planten- en bomenresten en is ontstaan in het tertiair.

De winning vindt vooral plaats via dagbouw, waarbij met grote graafmachines de deklogen worden afgegraven en de bruinkool wordt gedolven. Door het hoge gehalte aan teerachtige stoffen (bitumen) leent de bruinkool zich tot samenpersing in vaste briketvorm. Het hoge watergehalte van 50 tot 60% dient hiervoor via speciale drooginrichtingen teruggebracht te worden tot ca 15%.

Als brandstof werd het vooral toegepast in de industrie - waarvoor speciale stookinrichtingen benodigd waren -, bij de verwarming van bakkersovens en bij huisbrand. Rond de eeuwwisseling kreeg de bruinkool in Zuid-Limburg de aandacht en werden verschillende concessies aangevraagd. De kolenschaarste tijdens de eerste wereldoorlog, veroorzaakt door de verminderde invoer, heeft de feitelijke exploitatie in die tijd op gang gebracht.

In Limburg hebben vooral twee grotere maatschappijen bruinkool gedolven, namelijk de 'N.V. Bergerode, Maatschappij tot Exploitatie van Mineralen' te Brunssum en de 'N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Bruinkolenvelden Carisborg' te Rotterdam. Bergerode bezat de concessies van de mijnvelden Carisborg II, ook wel Heerlerheide genoemd, Brunahilde I en II en Energie. Carisborg begon met het mijnveld Carisborg I, later uitgebreid met Carisborg III in de gemeente Heerlen en naderhand met het mijnveld Anna in de gemeente Kerkrade, in 1943 van de Staat der Nederlanden overgenomen. Nadat dit mijnveld in 1960 min of meer uitgeput was, voorzag de onderneming zich van bruinkool uit de groeve Maria Theresia te Herzogenrath (Duitse Bondsrepubliek). De concessie Paul in de gemeente Ubach over Worms, in 1959 verkregen, kwam niet in exploitatie.

Behalve de activiteiten van Bergerode en Carisborg werd door andere ondernemingen nog bruinkool van enige omvang gedolven uit de velden Graetheide te Sittard en Leemhorst te Tegelen gedurende 1918-1920 en uit het veld Herman te Eyselshoven gedurende 1919-1923.

Bergerode beëindigde haar produktiewerkzaamheden, wat bruinkool betreft, in september 1924. Door de kolenschaarste in de jaren 1940-1945 werden enkele sinds lange tijd stilgelegde mijnen weer voor korte tijd in gebruik genomen. Het is alleen de onderneming Carisborg geweest, die zich over de jaren 1917 tot en met 1968 onafgebroken met de winning en verwerking van bruinkool heeft bezig gehouden. Zowel van Bergerode als van Carisborg worden de archieven door het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg bewaard.

Geschiedenis Carisborg

Volgens diverse aantekeningen (zie inv. nr. 430) is de aanwezigheid van bruinkool in de omgeving van Heerlen bij toeval ontdekt door J. A. Sijstermans, toen deze in 1893 op het landgoed Carisborg naar water aan het boren was. De op 31 januari 1899 onder de benaming Carisborg aangevraagde concessie in de gemeente Heerlen, ca 120 ha groot, werd pas in 1906 bij Koninklijk Besluit van 17 november, nr. 29 (zie inv. nr. 297) toegekend. Aanvragers waren de heren graaf A. d'Ansembourg, J. A. Sijstermans en dr E. Wintgens. De exploitatie kwam echter niet van de grond, vooral door de nog geringe kennis, gebrek aan financiën en het algemeen gebruik van steenkool als brandstof. Het verstrijken van de uitsteltermijn in 1916 en de aanmaning met de exploitatie te beginnen, waren - naast de steenkoolschaarste tijdens de oorlogsjaren - aanleiding de plannen te hervatten en voorbereidingsmaatregelen te treffen.

Dank zij de financiële interesse van de in Rotterdam gevestigde N.V. Furness' Scheepvaart- en Agentuur Maatschappij werd in 1917 de N.V. tot Exploitatie van Bruinkolenvelden 'Carisborg' opgericht. Tot de handelsactiviteiten van de N.V. Furness behoorde de import van Engelse en Amerikaanse kolen. Deze stagneerde aanzienlijk tijdens de eerste wereldoorlog.

In 1915 werden door Furness gekocht de 'Steenkolenhandelsmaatschappij voorheen Jan Veldhuizen Wzn' en de 'N.V. Steenkolenhandel Holland', beide te Amsterdam. Samen met de vroegere afdeling kolenimport werden zij gedrieën omgevormd tot een nieuwe maatschappij, de N.V. Furness' Kolen Maatschappij, gevestigd te Rotterdam. De vroegere directeur van de 'Steenkolenhandelsmaatschappij voorheen Jan Veldhuizen Wzn', A. Boichel, werd directeur van het filiaal in Amsterdam van deze nieuwe maatschappij. Vooral door zijn relaties en interesse raakte Furness betrokken bij de deelneming in de exploitatieplannen rond de bruinkool. Bij de oprichting van de maatschappij 'Carisborg', als een dochteronderneming van de N.V. Furness' Kolen Maatschappij, werd Boichel de eerste directeur.

Dank zij onderzoekingen en adviezen van ingenieur dr P. Wintgens te Heerlen kon in de periode mei/augustus 1917 met een proefbedrijf worden gewerkt, waarna tot definitieve exploitatie werd besloten. In een onderhandse akte van 15 november 1917 werd het recht tot ontginning door de concessionarissen aan Carisborg overgedragen. De maatschappij Carisborg was gevestigd te Rotterdam en startte met een maatschappelijk kapitaal van een miljoen gulden. Het geplaatste aandelenkapitaal bedroeg f 250.000,—: 100 gewone aandelen à f 1.000,— stonden op naam van N.V. Furness' Kolen Maatschappij, 150 preferente aandelen à f 1.000,— op naam van P. C. Jongeneel, A. Boichel en M. Jongeneel. In januari 1920 werden alle aandelen, op een enkele uitzondering na, op naam van Furness' Scheepvaart- en Agentuur Maatschappij te Rotterdam overgeschreven. Tot directeur van het bedrijf werd de eerder genoemde A. Boichel aangesteld, terzijde gestaan door P. Wintgens als bedrijfsingenieur en G. van de Hoeven als bedrijfsleider. In 1920 wordt nog in de verslagen melding gemaakt van B.W.M. Ottevanger als (mede)directeur. Van een der concessionarissen werd het landhuis Passarts-Nieuwenhagen te Heerlen in huur verkregen en gedeeltelijk als kantoor en woning ingericht.

De produktie kwam aanvankelijk slecht op gang, vooral door gebrek aan materiaal. Door een kontrakt met de Amsterdamsche Ballast Maatschappij (ABM), die beschikte over een grote hoeveelheid apparatuur, zoals excavateurs, lokomotieven e.d., breidde het bedrijf zich na 1918 aanzienlijk uit. Met de direktie der Staatsmijnen werden regelingen getroffen voor het vervoer van ruwe bruinkool. Het jaarverslag van de bedrijfsingenieur over 1917-1918 vermeldt een totaal van 32 beambten en 574 arbeiders, waarvan er resp. 14 en 520 in dienst waren van de ABM. In 1919 verminderde het personeelsbestand tot 24 beambten en 192 arbeiders, waarvan er 11 en 158 van de ABM afkomstig waren. De sterk verminderde vraag naar bruinkool was hiervan de oorzaak. In 1924 werd de relatie met de ABM beëindigd. Sindsdien werden de graaf- en grondwerkzaamheden volledig in eigen beheer uitgevoerd.

In deze jaren was de invoer van steenkool weer sterk toegenomen en ontstonden er grote afzetproblemen voor ruwe bruinkool als brandstof. De direktie besloot de ruwe bruinkool te veredelen en daarom tot briketteren over te gaan, waarvoor in 1922 met de bouw van een briketfabriek te Treebeek werd begonnen; in september van het jaar daarop werden de eerste briketten geperst. Na een proefperiode van vier maanden bedroeg de produktie in 1924 ruim 57.000 ton. Zij zou zich tot 1928 in stijgende lijn ontwikkelen. Door verschillende factoren, zoals concurrentie uit het buitenland, contingentering e.d. ontstonden in de volgende jaren afzetmoeilijkheden, zodat tot inkrimping

van personeel en produktie werd besloten.

De verkoop, tot dan toe verricht door het Deutsche Bruinkolen Syndicaat via de Bruinkolen- en Bruinkolenbrikettenhandel te Amsterdam, het Verkoopkantoor van de Staatsmijnen en de Fa. Hartevelde Hoos en Heyermans, werd meer en meer gedecentraliseerd. Vooral het gebruik van briketten in bakkersovens werd gepropageerd. Het aantal arbeiders was in deze periode tot beneden de 100 gedaald en de produktie lag rond de 40.000 ton briketten. Na verdere dalingen tot in 1934 vertoonde de produktie in 1935 weer een stijgende lijn, een beeld dat zich toen alleen nog maar in positieve zin ontwikkelde, ook door de oorlogsjaren heen, met een bestand van ca 200 arbeiders in 1944. De produktie in de laatste oorlogsjaren was beduidend minder. De heer A. Boichel is tot 31 december 1945 directeur gebleven. Hij werd per 1 januari 1946 door de procuratiehouders P. Wintgens en J. W. Peperkamp opgevolgd. De laatste zou directeur blijven tot de sluiting van het bedrijf in 1968. Na de bevrijding van Nederland schommelde de produktie tot het einde der vijftiger jaren tussen de 60.000 en 85.000 ton briketten. Het aantal arbeiders varieerde van ongeveer 250 in 1947 tot 180 in 1958.

Bij de start van het bedrijf in 1917 werd de bruinkool gegraven uit een terrein in de gemeente Heerlen, Carisborg I genaamd, nabij de hoeve Carisborg. Tot in de jaren dertig werden regelmatig concessie-uitbreidingen aangevraagd, de laatste onder de benaming Carisborg III, rond 16 ha, in 1939. (De benaming Carisborg II oftewel Heerlerheide was een concessie van de onderneming Bergerode.) Geleidelijk aan geraakten de groeven uitgeput. In de oorlogsjaren (tweede wereldoorlog) werd naar nieuwe gebieden gezocht. Bij Koninklijk Besluit van 3 november 1920, nr. 54, werd aan de N.V. Centraal Verrekenkantoor van Brandstoffen te 's-Gravenhage concessie verleend voor het ontginnen van bruinkool in de gemeente Kerkrade onder de naam Anna. Door de sterke groei van de steenkoolmarkt rond 1921 daalde de vraag naar bruinkool en werd de produktie op diverse mijnvelden gestaakt. Van ontginning van het mijnveld Anna kwam niets meer. In 1943 werd deze concessie van de Staat der Nederlanden door Carisborg in eigendom verkregen, waaruit in mei 1944 de eerste bruinkool werd afgeleverd. In 1949 werd het laatste restant uit de groeve Carisborg gedolven en tevens een restant uit de groeve Herman te Eyselshoven overgenomen.

De groeve Anna in de gemeente Kerkrade, vanaf 1944 in produktie, lag zo'n 12 tot 15 km. van Carisborg verwijderd, waardoor de exploitatiekosten hoog opliepen. De bruinkoollagen bevonden zich op ca 30 meter diepte met daarboven deklagen van zand, grint en klei; het grondverzet bedroeg in deze periode ca 70.000 m³ per maand. De bruinkoolproduktie bedroeg in 1952 230.000

ton waaruit ca 70.000 ton briketten werden geperst, per dag omgerekend ca 500.000 stuks. Carisborg produceerde twee soorten, nl. de 7- en de 6-duims stoffen, waarvan de eerste vooral in bakkersovens werden gebruikt, terwijl de 6-duims Annabriketten vooral geschikt waren voor huisbrand. De groeve Anna raakte in de jaren 1959/1960 uitgeput en werd op 1 februari 1960 gesloten.

Van 1954 af werd reeds uit de nabij gelegen groeve Maria Theresia te Herzogenrath in de Duitse Bondsrepubliek (DBR) bruinkool aangekocht en aangevoerd. In de daarop volgende jaren kwamen de besprekingen over het afgraven van deze groeve door Carisborg op gang. Pas in september 1959 werd hierover met de Rheinische Aktiengesellschaft für Braunkohlenbergbau und Brikketfabrikation, later Rheinische Braunkohlenwerke AG te Keulen, een kontrakt afgesloten. In deze jaren is ook gezocht naar bruinkool nabij Rimbürg in de gemeente Ubach over Worms onder de benaming Paul. In 1959 werd deze concessie verleend maar door de leverantie uit de groeve Maria Theresia werd de exploitatie uitgesteld. Het veld Paul is ook daarna niet meer tot ontginning gekomen. In 1958 en 1959 vond ook nog levering plaats uit de kleine groeve Otilie in de gemeente Merkstei in de DBR.

Voor de exploitatie van de groeve Maria Theresia werd in 1960 een nieuwe maatschappij opgericht als dochteronderneming van Carisborg, nl. de Herzogenrather Braunkohlenwerk GmbH te Keulen. In een aantal kontrakten werden diverse aangelegenheden tussen Carisborg en de Herzogenrather geregeld. Directeur J. W. Peperkamp van Carisborg trad als 'Geschäftsführer' op; de administratie werd door Carisborg verricht. In het begin van de jaren zestig ontstonden er produktieproblemen en verminderde de afzet door een aantal zachte winters. Het aantal arbeiders bedroeg in 1960 124 met een produktie van 62.000 ton briketten. In deze jaren deed zich ook pas goed de concurrentie van andere brandstoffen als olie en aardgas gevoelen, vooral door de toepassing van deze brandstoffen in bakkersovens. In 1965 werd er op de fabrikage van briketten verlies geleden.

Voordien was de produktie in het algemeen rendabel en winstgevend geweest en werd er jaarlijks een hoog dividend aan de moedermaatschappij afgedragen. In volgende jaren verslechterde echter het beeld en ging het bedrijf eenzelfde weg op als de bedrijven in de steenkoolindustrie. Overheidssteun werd niet verkregen en toen in 1966 een van de grootste afnemers in Duitsland zijn kontrakt opzegde, kwam het bedrijf duidelijk in moeilijkheden. In 1967 werd een sluitingsprogramma aan de Minister van Economische Zaken voorgelegd en de produktie in de fabriek beëindigd; het aantal arbeiders dat in 1966 nog ca honderd man bedroeg, was per 31 december 1968 gedaald tot veertig. De enige bruinkoolindustrie in Nederland staakt dan haar activiteiten. De bouw

van de briketfabriek in 1922/1923 was een goede keuze gebleken; zij heeft het bedrijf in staat gesteld haar activiteiten tot 1968 voort te zetten. In de periode 1969 tot medio 1970 werden de fabriek en de installaties ontmanteld en de gebouwen gesloopt. Nadat aan artikel 136 van het Mijnreglement 1964 was voldaan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van gevaar alvorens het mijnwerk te verlaten, kwam er een einde aan ruim vijftig jaar bruinkoolindustrie in Nederland. Binnen de moedermaatschappij Furness te Rotterdam blijft de naam Carisborg nog behouden in de B.V. Maatschappij Carisborg, een thans nog bestaande werkmaatschappij op het terrein van onroerend goed.

Archief

Door bemiddeling van directeur J. W. Peperkamp is het archief in 1970 aan het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg overgedragen. Bij de overdracht werd een groot gedeelte van de dagelijkse boekhouding vernietigd. Voor de losse bedrijfsbescheiden bestond geen vast registratuurplan. De orde is er bij de inventarisatie ingebracht. Het archief geeft een goed beeld van de werkzaamheden van een gespecialiseerd bedrijf, zoals de bruinkoolontginning in Nederland was. Een groot aantal gegevens kan verkregen worden uit de vrijwel complete serie balansdossiers (inv. nrs. 121-164) en accountantsrapporten (inv. nrs. 18-65). De wisseling van het direktorschap, in 1946 door J. W. Peperkamp overgenomen van A. Boichel, heeft de continuïteit van de archiefvorming niet beïnvloed.

In 1979 werd het archief nog aanzienlijk aangevuld met stukken afkomstig van de moedermaatschappij Furness te Rotterdam. De stukken van de Herzogenrather Braunkohlenwerk GmbH, opgericht voor de exploitatie van de groeve Maria Theresia, werden als een apart onderdeel, nl. nr. VII, beschreven en in de inventaris opgenomen. De administratie werd door Carisborg gevoerd. Een aantal zaken betreffende deze dochteronderneming is ook in de algemene stukken van Carisborg terug te vinden. In het archief van Carisborg bevonden zich nog een aantal stukken van de 'Steenkolenhandelsmaatschappij v/h Jan Veldhuizen Wzn' te Amsterdam; rond 1915 werd deze maatschappij door Furness opgekocht en in de N.V. Furness' Kolen Maatschappij ondergebracht. De stukken werden aan Furness teruggegeven en toegevoegd aan de daar al aanwezige archivalia.

Als bijzonderheid kan nog worden vermeld dat er in het Mijnmuseum te Kerkrade in samenwerking met het S.H.C. een afdeling bruinkool is ingericht, waarin op een aantal tableau's met foto's, kaarten e.d. een goed over-

zicht van ontginning en produktie gegeven wordt. Tevens berust daar een kopie van een film, gemaakt rond de sluiting van het bedrijf tegen het einde van de jaren zestig, waarin een ca 4 minuten durende stomme film is opgenomen, gemaakt kort na de start van het bedrijf in 1917. Het origineel is door het Nederlands Filmmuseum te Amsterdam vernietigd moeten worden.

Het archief van Carisborg bevat 434 inventarisnummers; het heeft een lengte van twee en een halve meter en is binnen het S.H.C. opgenomen onder het eenheidsadministratienummer (ean) 610. Er bestaan geen bepalingen die de openbaarheid van het archief beperken.

Literatuur

R. van Kamp, De kolenvoorziening van Nederland gedurende de Eerste Wereldoorlog. Amsterdam 1968, p. 99-109.

A. J. Bothenius Brouwer, Maatschappij tot Exploitatie van Bruinkolenvelden 'Carisborg', in: Neerlands Welvaart (1918).

Jaarverslagen van den Hoofdingenieur der Mijnen, later Inspecteur-Generaal der Mijnen, 1906-1970.

Van 1810 Administration des Mines tot 1960 Staatstoezicht op de Mijnen. Bijlage bij het Verslag van de Inspecteur-Generaal der Mijnen over het jaar 1959, p. 31-33.

W. A. J. M. van Waterschoot van der Gracht, De Limburgsche Bruinkoolindustrie, in: 1896-1936, 40 jaren Spoor en Mijnen in Zuid-Limburg, p. 73-74.

A. J. Bothenius Brouwer, N.V. Furness' Scheepvaart- en Agentuur Maatschappij, in: Neerlands Welvaart (1920).

25 Jaar Geschiedenis van Nederland 1898-1923, gedenkboek uitgegeven t.g.v. het zilveren regeeringsfeest van H.M. Koningin Wilhelmina der Nederlanden. Amsterdam 1923, p. 926-928.

De Zuid-Limburgse Bruinkoolindustrie, in: Mijn en Spoor in Goud, p. 208.

H. Blink en C. J. van Nieuwenburg, Limburg als economisch-geografisch en staatkundig gewest in 't verleden en heden. 's-Gravenhage 1919, p. 294-297.

H. A. Beaujean, Bruinkolen in Limburg, in: Boortoren en Schachtwiel 1 (1956) 5, (mei) p. 173-177.

INVENTARIS

I. ORGANISATIE.

N.B. Zie ook inv. nr. 357

- 1 Statuten van Carisborg goedgekeurd bij K.B. van 22 september 1917, no. 55, met wijziging van 1967. 1917, 1967. 1 omslag
- 2 Uittreksels uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Mijnstreek te Heerlen betreffende de inschrijving van 28 juni 1921 van Carisborg onder no. 1110. 1954, 1960. 2 stukken
- 3 Akte van aanstelling van J. H. Franssen en J. Eken tot procuratiehouders. 1960. 1 stuk
- 4 Stukken betreffende de vestiging van een kwartszandindustrie in de oostelijke mijnstreek en de bemoeiingen van de N.V. Furness c.q. Carisborg in deze. 1967-1968. 1 omslag
- 5 Brieven betreffende mogelijke deelname in een andere industrie. 1968. 1 omslag
- 6 Stukken betreffende de naamswijziging in 'N.V. Maatschappij Carisborg' en de registratie in de openbare registers van onroerende goederen in de gemeente Heerlen en Kerkrade. 1968. 1 omslag

II. VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS, RAAD VAN COMMISSARISSEN, DIREKTIE.

A. Vergaderingen

- 7 Proces-verbaal van het verhandelde in de algemene vergadering van oprichters-aandeelhouders der N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Bruinkolenvelden Carisborg te Rotterdam d.d. 6 oktober 1917. Afschrift. 1 stuk
- 8 Notulen van de algemene vergadering van aandeelhouders over de jaren 1917-1918, 1943, 1944, 1950-1963, 1967. 1919-1968. Doorslagen. 1 omslag
- 9 Prae-adviezen van de Raad van Commissarissen betreffende de jaarstukken, uitgebracht aan de algemene vergadering van aandeelhouders. 1919-1962. 1 omslag
- 10-11 Notulen met uitnodigingen en bijlagen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen. 1927-1968. 2 omslagen
10. 1927-1945
11. 1947-1968
- 12 Brieven betreffende de notulen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen en de benoeming van A. Boichel tot commissaris-adviseur. 1944-1946. 1 omslag

B. Verslagen

- 13-15 Jaarverslagen over de jaren 1917-1968. 1919-1968. N.B. 1968 is een concept. 3 omslagen
13. 1917-1934
14. 1935-1951
15. 1952-1968
- 16 Jaarverslagen uitgebracht door de bedrijfsingenieur en de bedrijfsleider over 1917-1921. 1919-1922. 1 omslag

- 17   Verslagen van de direktie aan de Raad van Commissarissen over de gebeurtenissen in het jaar 1944 en 1945. 1945.   1 omslag
- 18-65   Accountantsrapporten betreffende het onderzoek van de jaarlijkse, enkele tussentijdse, balans en verlies- en winstrekening over de boekjaren 1917-1967. 1918-1968.   48 omslagen
boekjaar		
18. 1917-1918, mrt. 31	34. 1936	50. 1952
19. 1918	35. 1937	51. 1953
20. 1919	36. 1938	52. 1954
21. 1921, 1e semester	37. 1939	53. 1955
22. 1924	38. 1940	54. 1956
23. 1925	39. 1941	55. 1957
24. 1926	40. 1942	56. 1958
25. 1927	41. 1943	57. 1959
26. 1928	42. 1944	58. 1960
27. 1929	43. 1945	59. 1961
28. 1930	44. 1946	60. 1962
29. 1931	45. 1947	61. 1963
30. 1932	46. 1948	62. 1964
31. 1933	47. 1949	63. 1965
32. 1934	48. 1950	64. 1966
33. 1935	49. 1951	65. 1967
- 66   Verhandeling opgesteld door de direktie A. Boichel betreffende de verhouding tussen de concessionarissen en de vennootschap en de gang van zaken vanaf 1916. 1939.   1 stuk
- C. Financiering
- 67   Register van gewone aandelen genummerd 1-100. 1917-1920.   1 deel
- 68   Register van preferente aandelen genummerd 101-250. 1917-1920.   1 deel
- 69   Gewone aandelen nrs. 1-100 op naam van de N.V. Furness' Kolen Maatschappij, uitgifte 22 sept. 1917.   1 pak
- 70-72   Preferente aandelen nrs. 101-250 à f 1000,—, uitgifte 22 sept. 1917.   3 omslagen

70. Nrs. 101-150 t.n.v. P. C. Jongeneel

71. Nrs. 151-200 t.n.v. A. Boichel

72. Nrs. 201-250 t.n.v. M. Jongeneel

- 73 Akte van inbreng door de N.V. Furness' Kolen Maatschappij in de N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Bruinkolenvelden Carisborg, d.d. 6 oktober 1917, waarbij de volstorting der 100 geplaatste gewone aandelen wordt verricht door de door Furness verkregen concessie, verkregen bij overeenkomst van 25 mei 1917. 1917. 1 stuk
N.B. Zie ook inv. nr. 300.
- 74 Overeenkomst tussen N.V. Furness' Scheepvaart- & Agentuur Maatschappij te Rotterdam en Carisborg, waarin de uitvoering van de verbintenis wordt geregeld waarmee Furness zich heeft verbonden tot commerciële en administratieve steun en tot verschaffing van bedrijfskapitaal, onder bepaalde voorwaarden. 1917. 1 stuk
- 75 Akte waarbij Carisborg aan de Rotterdamsche Bankvereniging cedeert en in volle eigendom overdraagt haar vordering op de N.V. Furness' Scheepvaart- & Agentuur Mij. te Rotterdam ter voldoening aan de voorwaarden voor kredietverlening. Met begeleidend schrijven. 1924. 1 omslag
- 76 Stukken betreffende de afhandeling van de vordering van de Amsterdamsche Ballast Maatschappij te Amsterdam op Carisborg, voortvloeiende uit een overeenkomst van 1922 van een lening van f 250.000,— tegen hypotheekstelling door Carisborg van een perceel aan de Passards Nieuwenhagen in de gemeente Heerlen, met de brikettenfabriek en verdere gebouwen, machines e.d. 1926. 1 omslag
- 77 Briefwisseling met de Amsterdam-Rotterdam Bank N.V. betreffende afhandeling van een in 1936 verstrekte garantie. 1969. Met kopie van de akte uit 1936. 1 omslag
- D. Briefwisseling
- 78-87 Briefwisseling met instellingen in Nederland. 1947-1970. 9 omslagen, 1 pak

78. Algemene Nederlandse Bedrijfsbond in de Mijnindustrie te Heerlen. 1960-1969
79. Centrale Werkgevers Risicobank en de daarbij aangesloten Algemene Onderlinge Risicovereniging Nederland te Amsterdam. 1960-1969
80. Dienst voor het Stoomwezen, 1e district te Breda. 1965-1969
N.B. Zie ook inv. nr. 186
81. Inspecties der directe belastingen te Heerlen, Kerkrade en Maastricht. 1952-1954, 1960-1968
82. Furness' Scheepvaart- & Agentuur Maatschappij N.V. te Rotterdam. 1917-1920, 1940-1969
83. Loyens & Volkmaars, consultatiebureau voor belastingzaken te Amsterdam. 1962-1968
84. Ministerie van Economische Zaken te 's-Gravenhage. 1956, 1958-1968
85. Nederlandse Katholieke Mijnwerkersbond (NKMB) te Heerlen. 1960-1969
86. N.V. Pensioenverzekerings Maatschappij Metallicus te Rotterdam. 1947, 1960-1970. 1 pak
87. Staatstoezicht op de Mijnen, Mijnwezen te Heerlen. 1965-1969

III. PERSONEEL EN ADMINISTRATIE.

A. Personeel

88-91	Personeelsregisters. 1917-1946.	3 delen en 1 omslag
	88. 1917-1920 (alfabetisch)	
	89. 1917-1922 (chronologisch)	
	90. 1931-1940 (alfabetisch)	
	91. 1940-1946 (alfabetisch). 1 omslag	
92	Register van personeelsleden aangelegd t.b.v. de notering van verzuimdagen en gegevens over uitkeringen van ziektegeld en verrekeningen met de Coöperatieve Vereniging Centraal Beheer te Amsterdam. 1930-1943.	1 deel
93	Collectieve arbeidsovereenkomsten gesloten tussen Carisborg en de drie mijnwerkersbonden te Heerlen over de perioden 1 juli 1941-31 december 1941 en 1 mei 1955-30 april 1956. Met wijzigingen. 1941, 1955, 1956. Gedrukt.	1 omslag

- 94-97 Loonstaten van personeel van de werkplaats en de fabriek. 1959-1970. 4 pakken
94. 1959-1970, verzamelstaten
 95. 1960-1966, 1968, werkplaats
 96. 1960-1963, fabriek
 97. 1964-1968, fabriek
- 98 Formulieren, lijsten met berekeningen en enkele brieven betreffende de betaling en verrekening van diverse sociale verzekeringen. 1954-1969. 1 omslag
- 99 Reglement inzake de pensioenverzekering van het beambtenpersoneel afgesloten bij de N.V. Pensioenverz. Mij. Metallicus te Rotterdam. Z.j. Gedrukt. 1 deeltje
- B. Kostenberekening en dividenduitkering
- 100 Doorslagen van brieven en kwitanties betreffende de betaling van royalties aan de concessionarissen. 1917-1922. 1 omslag
- 101 Dividendregister van gewone en preferente aandelen. 1941. 1 deeltje
- 102 Stukken betreffende de kwestie van betaling van mijnrecht op de ontginning van bruinkolen (Wet op het Mijnrecht, 26 maart 1920). 1923, 1925, 1928. 1 omslag
- 103 Stuk van het Ministerie van Waterstaat, bureau Mijnwezen met goedkeuring van afwijking van de bepaling in het Mijnreglement 1939 (art. 178 en 179) betreffende bovengrondse arbeid. 1940. 1 stuk
- 104 Rapporten bevattende de argumentatie rond het verzoek tot prijsverhoging van Carisborg produkten. Met overzicht van bedrijfsresultaten e.d. over 1939-1944. (1942), 1944. 1 omslag
- 105 Overzichtstaten van uren van delving van grond en bruinkool, met kostenberekening. 1956-1961. 1 omslag

106 Stukken betreffende de betaling en terugvordering van omzetbelasting op geëxporteerde bruinkoolbriketten; met overzichten van hulpstoffen. 1954-1968. 1 omslag

107-115 Calculatiestaten met kostprijberekeningen en opbrengsten per ton; per maand en per jaar berekend. 1960-1968. 9 omslagen

107. 1960	112. 1965
108. 1961	113. 1966
109. 1962	114. 1967
110. 1963	115. 1968
111. 1964	

116 Brief van het Ministerie van Financiën betreffende de vrijstelling van omzetbelasting bij invoer van ruwe bruinkool. 1968. 1 stuk

C. Financiële administratie

117-120 Balansboeken (balansen, met verlies- en winstrekening). 1918-1946. 4 delen

117. 1918-1931, balans per 31 december
118. 1932-1946, balans per 31 december
119. 1922-1930, kolommenbalans per 30 juni en 31 december
120. 1931-1939, kolommenbalans per 30 juni en 31 december

121-164 Balansdossiers (balansen, verlies- en winstrekening, inventarislijsten, lijsten met percelen, produktiestaten, reserveringen enz.). 1917/1918-1968. 44 omslagen

121. 1917/18	136. 1938	151. 1953
122. 1919	137. 1939	152. 1954
123. 1920	138. 1940	153. 1955
124. 1921	139. 1941	154. 1957
125. 1922	140. 1942	155. 1958
126. 1923	141. 1943	156. 1960
127. 1924	142. 1944	157. 1961
128. 1925	143. 1945	158. 1962
129. 1928	144. 1946	159. 1963
130. 1929	145. 1947	160. 1964
131. 1930	146. 1948	161. 1965
132. 1931	147. 1949	162. 1966
133. 1935	148. 1950	163. 1967
134. 1936	149. 1951	164. 1968
135. 1937	150. 1952	

- 165-168 Memorialen. 1949-1963. 4 delen
 N.B. 1952-1955 ontbreekt.
165. 1949
 166. 1950
 167. 1951
 168. 1955, nov.- 1963
- 169-173 Journalen. 1957-1968. 5 delen
169. 1957, juli - 1959, juni
 170. 1959, juli - december
 171. 1960-1961
 172. 1962-1964
 173. 1965-1968
- 174-175 Kasboeken. 1961-1967. 2 delen
174. 1961-1963
 175. 1964-1967, febr.
- 176-177 Bank-giroboeken. 1961-1968. 2 delen
176. 1961, dec. - 1964, aug.
 177. 1964, sept. - 1968, mei
- 178 'Financial statements', financiële weekoverzichten. 1960-1969.
 1 pak

IV. EIGENDOMMEN EN PRODUKTIEMIDDELEN.

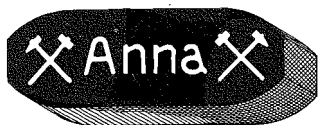
A. Gebouwen en materialen

N.B. Chronologisch geordend; zie ook inv. nr. 32, 327.

- 179 Briefwisseling met de Fabrieken van Spoorwegmateriaal, voorheen Orenstein en Koppel, te Amsterdam betreffende de leverantie van materialen zoals rails, kipkarren, lokomotieven e.d. 1917.
 1 omslag

- 180 Briefwisseling betreffende offertes en aankoop van diverse machines en materialen. 1917. 1 omslag
- 181 Vergunning van B. en W. der gemeente Heerlen betreffende de bouw van houten noodwoningen aan de Passaert Nieuwenhagenderweg. 1918. 1 stuk
- 182 Stukken betreffende de verbouw van een noodwoning aan de Passartweg 54 te Heerlen. 1922. 1 omslag
- 183 Notariële akte van koop/verkoop van machines en grond tussen de fa. Gebr. Kirchhof in Zwickau en de fa. Jonkers Both & Wintgens in Heerlen en de fa. Fröhlich & Klüpfel in Barmen. Met verklaring van dr ing. P. Wintgens als medefirmant der fa. Jonkers Both & Wintgens dat deze koop in opdracht geschiedde van Carisborg. 1921, 1923. 1 omslag

BRUINKOOLBRIKETTEN

voor HUISBRAND

en INDUSTRIE

N.V. Mij. CARISBORG - Treebeek (L)

POSTBUS 1

TELEFOON: HOENSBROEK (K 4448) 245-229

- 184 Stukken betreffende de bouw van een bruinkoolbrikettenfabriek te Heerlerheide. Met tekening. 1922-1924. 1 omslag
- 185 Stuk met gegevens over uitbreiding van de stapelloods; met tekening. 1924. 1 omslag
- 186 Vergunningen tot gebruik van stoomketels afgegeven door de Dienst voor het Stoomwezen, 1e district te Breda. 1924-1925, 1929. 1 omslag
N.B. Zie ook inv. nr. 80.
- 187 Tekening van de uitbreiding van de fabriek. 1927. 1 stuk
- 188 Stukken betreffende de bouw en reparaties van en aan de fabrieksschoorsteen door de fa. J. Ferbeck & Cie. te Aachen-Forst. Met tekeningen. 1922, 1927, 1962-1964. 1 omslag
- 189 Tekening van een zeef-walsrooster in de zeefinrichting van de briketfabriek. 1933. 1 stuk
- 190 Plattegrond van de fabriek. 1944. 1 stuk
- 191 Plattegronden van fabriek en terreinen met omliggende gebouwen. 1957. 2 stukken
- 192 Briefwisseling met de Staatsmijnen in Limburg betreffende de afhandeling van mijnschade aan gebouwen e.d. 1956-1966. 1 omslag
N.B. Zie ook inv. nr. 188.
- 193 Bruikleenovereenkomst van een benzinepompinstallatie te Haanrade, gesloten tussen Shell Nederland N.V. te 's-Gravenhage en Carisborg. 1957. 1 stuk
- 194 Lijsten van magazijngoederen met prijzen en berekeningen. 1960-1968. 1 omslag

- 195   Stukken betreffende een contract waarbij de fa. J. G. Sporcken, transport- en reparatiebedrijf te Kerkrade, de werkplaats en een gedeelte van het kantoorgebouw op het terrein van de groeve Anna huurt. 1962. 1 omslag
- 196   Brieven betreffende de sloop van de fabriek en de onttrekking aan het Mijnreglement 1964 hierdoor. 1970. 2 stukken
- B. Grondtransacties
        N.B. Zie ook inv. nr. 355.
- 197   Staten van percelen, uittreksels uit kadastrale leggers, opmetingen en kaarten van gronden in de gemeenten Heerlen en Kerkrade. Z.j., 1930-1968. 1 omslag
1. *Gemeente Heerlen*
- 198   Koopakte van percelen weiland van J. R. Packbier en M. J. Custers, echtgenoten, te Heerlerheide. 31 okt. 1918. 1 stuk
- 199   Koopakte van huis, stal en tuin genaamd Varebeuker van B. Hermans te Heerlerheide. 31 okt. 1918. 1 stuk
- 200   Koopakte van een perceel bouwland, ter plaatse genaamd De Rijk van A. Heuts en Hendrik Beaujean, echtgenoten te Heerlerheide en Rosalia en Mathieu Heuts namens Hubertina Heuts te Ganze-weide. 30 sept. 1920. 1 stuk
- 201   Koopakte van een huis met toebehoren genaamd De Rijk, van een perceel bouwland aan de Rijkergewande en een zandgroeve van mevr. Th. Teitscheid, wed. van M. Salm te Heerlen. 30 sept. 1920. 1 stuk
- 202   Koopakte van een perceel bouwland van de erven Voncken. 30 sept. 1920. 1 stuk
- 203   Koopakte van een perceel weiland van J. M. Hermans en A. M. Meys, echtgenoten te Einde - Heerlerheide. 30 sept. 1920. 1 stuk

- 204 Koopakte van een perceel bouwland van J. W. Houben te Heesberg. 9 aug. 1923. 1 stuk
- 205 Akte van ruiling van een weiland, ter plaatse van Passards Nieuwenhagen, van Arthur graaf de Marchant et d'Ansembourg te Amstenrade tegen diverse percelen, o.a. aan Varen Heidje en boomgaard met woonhuis, schuur en stal genaamd Ter Eyk. 16 aug. 1923. 1 stuk
- 206 Koopakte van een perceel bouwland ter plaatse van Passard - Nieuwenhagen van M. E. Ritzen, wed. van J. M. H. Voncken, en A. H. Voncken te Heerlerheide en A. Voncken te Hoensbroek. 6 dec. 1924. Afschrift. 1 stuk
- 207 Stukken betreffende de aankoop van een perceel bouwland van L. Packbier te Wissegracht. Z.j. (ca 1928). Met vroegere akte van aankoop d.d. 16 maart 1874. 1 omslag
- 208 Koopakte van een perceel bouwland, ter plaatse van de Rijkergewande, van G. J. Packbier te Schinnen, J. L. Packbier te Wissegracht en M. H. Packbier, echtgenote van M. H. O. Timmermans te Sint Odiliënberg. 4 okt. 1928. 1 stuk
- 209 Koopakte van een perceel bouwland, op de Rijkergewande, van mej. A. M. Meys te Einde - Heerlerheide, echtgenote van J. M. Hermans. 14 okt. 1929. Afschrift. 1 stuk
- 210 Koopakte van bouwlanden op de Rijkergewande van G. J. Packbier te Schinnen mede namens J. L. Packbier te Wissegracht en Helena Packbier en echtgenoot H. Timmermans te Sint Odiliënberg. 30 nov. 1932. Afschrift. 1 stuk
- 211 Kwitantie afgegeven voor de ontvangst van een bedrag van f 200,— door familieleden Leers te Heerlerheide, wegens geleden schade voor de occupatie van een perceelsgedeelte te Heerlen. Met begeleidende brief. 1936. 1 omslag

- 212 Brief met bijlage betreffende het besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg over het ingediende bezwaarschrift door Carisborg tegen het uitbreidingsplan en schaderegelingsbesluit van de gemeente Heerlen. 1938. 1 omslag
- 213 Akte van ruiling tussen de gemeente Heerlen, eigenares van een perceel bouwland aan de Varenbeukerstraat, tegen een perceel in eigendom van Carisborg. 22 mei 1939. Afschrift. Met gemeenteraadsbesluit van 24 mei 1938. 2 stukken
- 214 Overeenkomst gesloten tussen Carisborg en de Staatsmijnen in Limburg betreffende de beschikbaarstelling van terreinen liggende in de aangevraagde concessie uitbreiding. Met kaart en begeleidend schrijven. 1939. 1 omslag
- 215 Akte van ruiling tussen Carisborg en G. H. J. Sijstermans gehuwd met A. L. E. H. Mercedes Poswick te Houthem, mede namens B. L. M. Sijstermans, W. A. Brouwers en M. J. G. Sijstermans, echtgenoten te Maastricht, L. A. Hernekamp en M. L. E. Sijstermans, echtgenoten te Dortmund, van diverse percelen bouwland. 21 juni 1939. Afschrift. 1 stuk
- 216 Akte van ruiling tussen Carisborg en ir P. J. M. E. Wintgens te Heerlen mede namens E. M. en E. M. A. Wintgens, van diverse percelen grond. 1 mei 1941. Afschrift. 1 stuk
- 217 Akte van ruiling van diverse percelen grond tussen M. V. E. H. J. M. graaf de Marchant et d'Ansembourg te Amstenrade en Carisborg. 1 mei 1941. Afschrift. 1 stuk
- 218 Schattingsrapporten van diverse percelen bouwland in de gemeente Heerlen. 1942, 1943. 2 stukken
- 219 Akte van ruiling tussen de Staatsmijnen in Limburg en Carisborg van bouwland aan de Koolweg en de Passartweg. 29 sept. 1948. Afschrift. Met bijlagen. 1 omslag
- 220 Lijsten met pachtgegevens van de concessie Carisborg. 1952. 2 stukken

- 221 Dossier inzake het proces Voncken, Otermans e.a. contra Carisborg, betreffende div. percelen in de gemeente Heerlen. 1952-1956. 1 omslag
- 222 Briefwisseling met de Staatsmijnen in Limburg betreffende grondtransacties, diverse voorzieningen op deze gronden, de oplevering van terreinen, de problemen rond de uitvoering hiervan met de gemeente Heerlen en de beschikbaarstelling van de groeve als slikvijver en stortplaats en de leverantie van water. Met kaarten en tekeningen. 1948-1966. 1 omslag
- 223 Stukken betreffende het afstaan door Carisborg aan de gemeente Heerlen van diverse percelen grond i.v.m. de doortrekking van de Oude Brunsummerweg, en het leveren van een bijdrage in de aanlegkosten ter voldoening van alle bestaande verplichtingen van Carisborg t.o.v. de gemeente Heerlen voortvloeiende uit de concessie bepalingen van Carisborg III verleend bij K.B. van 6 november 1939, no. 20. Met kaart. 1959, 1960, 1963, 1964, 1967. 1 omslag
- 224 Akte van verkoop van grond aan de Staatsmijnen in Limburg. 2 september 1960. Afschrift. 1 stuk
- 225 Schenkingsakte van een stuk grond nabij de Oude Brunsummerweg door Carisborg afgestaan aan de gemeente Heerlen. 22 juli 1964. Afschrift. 1 stuk
- 226 Ontwerp van een akte i.v.m. koop/verkoop van diverse percelen door de Staatsmijnen in Limburg, de familie Wintgens, de Stichting Beambtenfonds der Staatsmijnen en Carisborg. Z.j. 1 stuk

2. *Gemeente Kerkrade*

N.B. De inventarisnummers 227-269 zijn, doordat het allemaal aankopen betrof in het Lichtenbergerveld, verkort weergegeven.

a) Aankopen in het Lichtenbergerveld

227-269 Akten van aankoop van percelen land, soms met huizen en toebehoren, in het Lichtenbergerveld, gemeente Kerkrade. 1946-1958, 1967. Afschriften. 37 stukken, 6 omslagen

- 227. J. H. Spiertz en familieleden. 22 febr. 1946
- 228. H. S. Pluymaekers, wedr. van M. E. Claus te Eygelshoven, H. J. Pluymaekers te Kerkrade, H. Ringens, familieleden Ploum en Pöttgens te Kerkrade. 24 april 1946
- 229. H. J. Pluymaekers te Kerkrade. 4 juni 1946
- 230. G. J. Braun en J. H. Werrij te Kerkrade. 24 maart 1947
- 231. M. J. Thelen te Kerkrade. 24 maart 1947
- 232. M. J. Borjans en familie te Kerkrade. 23 april 1947
- 233. H. J. Nacken en familie. 23 april 1947
- 234. Mevr. A. M. H. Vorage, wed. van A. J. Thelen en kinderen te Kerkrade. 16 sept. 1947
- 235. F. J. en P. J. Buysen te Kerkrade. 16 sept. 1947
- 236. F. Küppers te Kerkrade. 16 sept. 1947. Met akte van aankoop 16 april 1926. 2 stukken
- 237. Fam. Borjans te Kerkrade. 30 jan. 1948
- 238. J. H. Werrij te Kerkrade. 30 jan. 1948
- 239. Fam. Pöttgens te Kerkrade. 4 mei 1948
- 240. L. Buck te Kerkrade. 4 mei 1948
- 241. Pastoor P. de Hesselle en J. Bischoff, namens de R.K. Parochie van de H. Lambertus te Kerkrade, J. W. Thelen en L. Paffen. 22 sept. 1948
- 242. H. H. J. Traags, P. J. Herpers en H. J. Prickartz te Kerkrade. 4 dec. 1948
- 243. M. H. Krausen, wed. van J. J. Thelen, C. J. Thelen, M. Doveren, wed. van A. Bosten, en familieleden Bosten. 14 dec. 1948
- 244. H. J. Pluymaekers, J. J. Savelsberg te Kerkrade, J. J. Hubert genaamd J. Boermans te Eygelshoven. 19 april 1949
- 245. M. H. Handels en W. J. Borjans te Kerkrade. 10 mei 1949. Met akte van aankoop van 6 maart 1940. 2 stukken
- 246. P. J. Pöttgens te Kerkrade. 7 juli 1949
- 247. M. Handels te Chevremont - Kerkrade. 7 juli 1949. Met akte van aankoop van 7 mei 1947. 2 stukken
- 248. H. S. Pluymaekers en kinderen te Eygelshoven. 14 okt. 1949
- 249. J. J. D. Franssen te Mechelen - Wittem en J. P. Hubertus genaamd J. J. P. Franssen te Beek. 25 okt. 1949

250. J. J. Pluymaekers te Kerkrade, mej. H. Pluymaekers te Kerkrade en J. W. van de Weyer als lasthebber van W. H. M. Niesten te Maastricht als beheerder van 'Het Nederlands Beheers Instituut' van het vermogen van erven van mevr. M. H. ook genaamd A. H. Herry, wed. van P. J. A. Beck te Kohlscheidt (Dld). 14 maart 1950
251. H. H. J. Traags, D. Jutten, J. Strojanssek, G. A. Spicker (of Spieker) en J. Voncken te Kerkrade. 28 juni 1951
252. Mej. M. A. Reulings of Roelings, A. Schmitz, C. Roovers te Kerkrade. 5 juli 1951
253. M. J. Borjans en familie te Kerkrade. 16 juli 1951
254. J. Weckselser, F. Belinc, W. H. J. Jongen, J. J. H. Mullenders te Kerkrade. 24 dec. 1951
255. J. H. Werrij te Kerkrade. 24 dec. 1951
256. P. J. Bosten en fam. 6 juni 1952
257. J. S. Buysen en mej. A. Buysen te Kerkrade. 22 aug. 1952
258. M. J. Ploum en fam. 22 aug. 1952
259. J. H. Derix, namens familieleden Offermans. 19 juni 1953
260. M. A. Dortants, wed. van J. J. Savelsberg en kinderen. Met bijlagen. 1 juli 1953. 1 omslag
261. W. Silvertand te Eyselshoven. 30.7.1954. Met akte van aankoop van 17 juni 1941. 2 stukken
262. A. van de Walle en M. A. van de Walle-Godfried te Kerkrade. 25 april 1955
263. Gemeente Kerkrade. 11 mei 1955
264. M. A. Dortants, wed. van J. J. Savelsberg en kinderen, mej. G. M. A. Savelsberg te Kerkrade. 20 mei 1955
265. M. G. Peeters, wed. van J. C. M. Kuyper en kinderen te Kerkrade, namens L. M. C. J. Kuyper te Washington en H. C. L. M. Kuyper te Kerkrade. 19 okt. 1957
266. F. H. Nacken en mevr. L. Thelen, echtgenoten te Kerkrade. 19 okt. 1957
267. H. J. Pluymaekers te Kerkrade. 17 jan. 1958
268. C. J. Thelen te Kerkrade. 17 sept. 1958
269. Mej. B. M. H. Hubben als lasthebster van J. W. Wanders en A. H. van Bladel te Heerlen. Met bijlagen. 29 mei 1967 1 omslag

b) Overige transacties (koop, verkoop, ruil, huur, ingebruikgeving)

- 270 Koopakte van een perceel weiland aan de Tichelstraat en Vink, van D. Jutten te Kerkrade. 17 april 1944. Afschrift. Met akte van aankoop van 20 september 1922. 2 stukken
- 271 Schattingsrapport van diverse percelen nabij het Lichtenberger-veld. 1945. Afschrift. 1 stuk

- 272 Akte van ingebruikgeving van een perceel aan de Lichtenbergerweg door de gemeente Kerkrade aan Carisborg, met tekening. 3 maart 1948. 2 stukken
- 273 Akte van aankoop van woonhuis met tuin aan de Haanraderstraat 24 te Kerkrade van P. H. Eggen te Kerkrade. 14 december 1948. Afschrift. 1 stuk
- 274 Doorslag van een verkoopovereenkomst van een stuk grond aan de Tichelstraat door Carisborg verkocht aan de gemeente Kerkrade. 1949. 1 stuk
- 275 Huurcontract waarbij Carisborg voor 6 jaar een perceel bouwland huurt in het Lichtenbergerveld van Maria H. Sporcken, wed. van H. J. Offermans te Kerkrade. 1949. 1 stuk
- 276 Koopakte van diverse percelen land in het Holzkuilerveld van G. J. Braun en mevr. A. M. H. Vorage, wed. van A. J. Thelen te Kerkrade en familie. 5 juli 1951. Afschrift. 1 stuk
- 277 Koopakte van terrein aan de Tichelstraat van de gemeente Kerkrade. 4 oktober 1955. Afschrift. 1 stuk
- 278 Stukken betreffende de ruiling tussen Carisborg en J. P. Hubertus genaamd J. J. P. Franssen te Beek van diverse percelen land, ter uitvoering van een overeenkomst van 11 november 1955. 1955-1968. 1 omslag
- 279 Koopakte van perceel industrieterrein aan de Meuserstraat van N.V. Steenfabriek Excelsior te Eigelshoven. 13 december 1955. Afschrift. Met bijlagen. 1 omslag
- 280 Koopakte van woonhuis, erf en toebehoren genaamd Holzkuil a/d Tichelstraat, en land a/d Haanraderstraat en Eigelshovergracht van G. J. Braun te Kerkrade. 3 juli 1956. Afschrift. Met bijlagen. 1 omslag
- 281 Koopakte van perceel land in Holzkuilerveld van M. J. H. Gielgens te Kerkrade. 22 november 1956. Afschrift. 1 stuk

- 282 Koopakte van perceel land in Holzkuilerveld van echtgenoten F. H. Wals en mevr. M. F. T. Römken, wed. van P. J. F. Wiertz te Kerkrade. 19 december 1956. Afschrift. 1 stuk
- 283 Kontrakt waarbij Carisborg een gedeelte van enkele percelen verhuurt aan C. Vos te Eygelshoven. 1958. 1 stuk
- 284 Koopakte van perceel in Holzkuilerveld a/d Tichelstraat van echtgenoten A. J. Poyck en mevr. A. M. Thelen te Kerkrade. 25 augustus 1959. Afschrift. 1 stuk
- 285 Akte van ruiling van diverse percelen land tussen Carisborg en echtgenoten J. Steinfeld en G. Thelen. 5 juni 1962. Afschrift. 1 stuk
- 286 Akte van ruiling van stukken grond aan de Lichtenbergerweg tussen echtgen. H. Steinbusch en M. J. H. Smeets te Kerkrade en Carisborg. 16 december 1966. Afschrift. 1 stuk
- 287 Stukken betreffende de overdracht van grond aan de Haanraderstraat aan mevr. M. M. Mette-Vreuls ter uitvoering van een kontrakt van 30 november 1953 met mevr. Savelberg-Dortants. 1967. 3 stukken
N.B. Zie ook inv. nr. 290.
- 288 Koopakte v. weiland a/d Tichelstraat van H. Hanssen wedr. van A. M. Thelen te Kerkrade en familie. 20 maart 1967. Afschrift. Met bijlage. 1 omslag
- 289 Verkoopakte van woonhuizen met erven en tuinen en van land a/d Haanraderstraat, Holzkuilerweg, Tichelstraat en in het Lichtenbergerveld aan de gemeente Kerkrade. 29 mei 1967. Afschrift. 1 stuk
- 290 Akte van overdracht van een perceel tuin aan de Haanraderstraat ter voldoening van een kontrakt van 30 november 1953 aangaan met mevr. wed. Savelsberg-Dortants en kinderen en overgegaan op mevr. M. M. Mette-Vreuls te Kerkrade. 15 februari 1968. Afschrift. Met bijlagen. 1 omslag
N.B. Zie ook inv. nr. 287.

- 291 Akte van ruiling van diverse percelen weiland a/d Tichelstraat tussen Carisborg en mevr. H. Thelen en M. Thelen te Kerkrade, met de overdracht door Carisborg van het in ruil verkregen land om niet aan de gemeente Kerkrade, met ontwerp. 15 februari 1968. 2 stukken
- 292 Stukken betreffende grondtransacties afgesloten met particulieren en de gemeente Kerkrade. Met bijlagen. Z.j. 1956, 1958, 1960-1968. 1 omslag
- 293 Briefwisseling met de gemeente Kerkrade over en stukken betreffende het gebruik van de bruinkoolgroeve als stortplaats voor de gemeente. 1958-1965. 1 omslag
- 294 Stukken betreffende de verkoop en overdracht van de concessie Anna, met de toebehorende terreinen, aan de gemeente Kerkrade. 1966-1967. 1 omslag
- 295 Lijsten met gegevens over terreinen en pachten van de groeve Anna. 1943-1967. 1 omslag
- 296 Getuigschriften van onbezwaardheid op diverse aangekochte percelen in de gemeente Kerkrade afgegeven door de hypotheekbewaarder te Maastricht. 1946-1948. 1 omslag

V. CONCESSIONS, EXPLOITATIE EN ONDERZOEK.

A. Concessies

- 297 Publikatie van Gedeputeerde Staten van Limburg betreffende concessieverlening tot ontginning van bruinkolen in de gemeente Heerlen onder de benaming 'Carisborg', tot een oppervlakte van ca 120 ha, goedgekeurd bij K.B. van 17 november 1906, no. 29. 1906. 1 stuk
- 298 Kaart van de bruinkoolconcessie Carisborg, gemeente Heerlen. 1907. (Linnen). 1 stuk

- 299 Rapport waarin uitgebreid verslag wordt gegeven van de stand van zaken rond de overname van de concessie, de wijze van exploitatie, financiën e.d., opgesteld t.b.v. Furness. 1917. 1 omslag
- 300 Overeenkomst tot overdracht van de bij K.B. van 17 nov. 1906, no. 29 verleende concessie tot mijnontginning 'Carisborg' door de houders aan de N.V. Furness' Kolen Maatschappij te Rotterdam, d.d. 25 mei 1917. Kopie. 1 stuk
- 301 Publikatie in de Nederlandse Staatscourant van 12 augustus 1920, no. 156 van het K.B. van 7 augustus 1920 betreffende de uitbreiding van de concessieverlening van 1906 met ca 80 ha in de gemeente Heerlen. 1920. 1 stuk
- 302 Proces-verbaal van de plaatsing van grenspalen van het bruinkolenmijnveld 'Carisborg-uitbreiding' goedgekeurd bij K.B. van 7 augustus 1920, no. 25. 1920. 1 omslag
- 303 Stukken betreffende de verlening van ontheffing van art. 16 van het Mijnreglement 1906, lid 1, betreffende ontginning van terreinen grenzende aan het concessie terrein, goedgekeurd bij K.B. van 7 augustus 1920, no. 25. 1920, 1927. 1 omslag
- 304 Proces-verbaal van de plaatsing van grenspalen van de uitbreiding concessieveld Carisborg in de gemeente Heerlen, in concessie gegeven bij K.B. van 18 april 1923, no. 77. Met kaart. 1923. 1 omslag
- 305 Kaart van het grondgebied der concessie Carisborg opgemaakt door het kadaster te Maastricht. 1923. (Linnen). 1 stuk
- 306 Stukken betreffende de concessie-aanvraag tot ontginning van bruinkool te Heerlen, Carisborg III genaamd, en de moeilijkheden met de Vereeniging tot Stichting en Instandhouding van Christelijke Scholen te Hoensbroek en Brunssum, gevestigd te Treebeek, i.v.m. het schoolgebouw op de Haansberg. Met tekeningen en foto's. 1939, 1941-1943. 1 omslag

- 307 Proces-verbaal van de zetting der grenspalen ter uitvoering van art. 7 van de verleende concessie Carisborg III bij K.B. van 6 november 1939. Met begeleidende brief en tekening. 1940.1 omslag
- 308 Overeenkomst tussen Carisborg en de Staat der Nederlanden betreffende de overdracht aan Carisborg van de bruinkolenconcessie Anna in de gemeente Kerkrade (eerder bij K.B. van 3 nov. 1920, no. 54 verleend aan de N.V. Centraal Verrekenkantoor voor Brandstoffen te 's-Gravenhage). Met begeleidend schrijven. 1920, 1943. Afschriften. 1 omslag
N.B. Zie ook inv. nr. 294.
- 309-313 Stukken betreffende de concessie Paul in de gemeente Ubach over Worms, verleend bij K.B. van 6 juli 1959, no. 51. Met kaarten en tekeningen. 1956-1959, 1970. 5 omslagen
309. Briefwisseling
310. Stukken betreffende onderzoek, boringen en terreinen
311. Stukken betreffende de concessie-verlening
312. Bodem-profielen
313. Memorandum over de voorraad bruinkool. 1970
- B. Ontginning, wegen, spoorlijnen en watervoorziening
N.B. Zie ook inv. nrs. 222, 223, 309-313.
- 1. Concessie Carisborg, Heerlen*
- 314 Lijst met boringsresultaten van het bruinkoolveld Carisborg. 1917-1918. 1 omslag
- 315 Briefwisseling met en betreffende W. A. Jonkers-Both te Heerlen betreffende de uit te voeren werkzaamheden in dek- en bruinkoollagen. 1917. 1 omslag
- 316 Akte van overeenkomst tussen N.V. Furness' Kolen Maatschappij te Amsterdam en M. Bedaux te Heerlen betreffende graafwerkzaamheden. 1917. 1 stuk
- 317 Kontrakten, met ontwerp, betreffende de uitvoering van graaf- en opvulwerkzaamheden door de N.V. Amsterdamsche Ballast Maatschappij. Met 3 kaarten. 1917, 1922. 1 omslag

- 318 Stukken betreffende de aanleg/aansluiting van spoorlijnen. 1918-1920. 1 omslag
- 319 Stukken betreffende de afsluiting en afgraving van wegen. 1918-1920, 1926-1927. 1 omslag
- 320 Rapport over de ontginningsuitbreiding van Carisborg. 1921. 1 stuk
- 321 Besluit van B. en W. der gemeente Heerlen om aan Carisborg vergunning te verlenen tot het leggen van een werkspoor over de weg 'Gats achter Eijnde' voor grondtransport. 1929. Afschrift. 1 stuk
- 322 Briefwisseling met de gemeente Heerlen en het Ministerie van Waterstaat betreffende wegen en voetpaden. 1940-1943, 1948. 1 omslag
- 323 Ontginningsplan voor het jaar 1943. 1943. (Beschadigd). 1 stuk
- 324 Tekening van de groeve met concessiegrens, fabrieksterrein en afbouwrens. 1944. (Beschadigd). 1 stuk
- 325-326 Tekeningen van de bruinkool- en zandproductie over 1946-1948. 2 stukken

325. 1947
326. 1948

- 327 Stukken betreffende de watervoorziening van groeve en fabriek door de Staatsmijnen, de verkoop van de pompinstallatie aan de laatste en de klaring van het afvalwater. Met schetsen en tekeningen. 1954-1955, 1963-1964. 1 omslag
N.B. Zie ook inv. nr. 222.

2. Concessie Anna, Kerkrade

- 328 Tabellen van boringen en grondonderzoek te Kerkrade en de bruinkoolgroeve Anna. Z.j., 1919, 1948-1955. 1 omslag

- 329 Tekening en doorsneden van te verzetten grond in de periode mei-december 1946. 1946. 1 stuk
- 330 Kaart van de in gebruik zijnde terreinen per 1 februari 1947. 1947. 1 stuk
- 331-333 Tekeningen met doorsneden van de lagen in de groeve Anna. 1950-1952. 3 stukken
331. 1950
332. 1951
333. 1952
- 334-335 Kaarten met opgemeten hoogten, stand mei 1948. 1948. 2 stukken
334. blad 1
335. blad 2
- 336-347 Kaarten met gegevens over ontginningsstadia, met doorsneden, boringen, afgegraven massa's e.d. 1945-1958. 12 stukken
336. 1945
337. 1948-1952
338. 1948-1954
339. 1948-1958
340. 1951
341. 1954
- 342-343. 1955
344. 1956
345-347. 1958
- 348-351 Kaarten van de groeve met ingekleurde dek- en bruinkoollagen, boringen en hoogtelijnen. Z.j. (ca 1954). 4 stukken
- C. Onderzoek naar en van bruinkool en produktie
- 352 Rapport over de resultaten en kwaliteit van het bruinkoolveld Carisborg I en II opgesteld door de heer Bosse in opdracht van de banken Von Geldern te Maastricht en Oppenheim te Amsterdam i.v.m. financiële deelname. 1908. Duitse tekst. 1 omslag
- 353 Rapport over het bruinkoolveld bij Heerlerheide, afgegeven door de heer Dobbelsstein in opdracht van de concessionarissen. Z.j. (ca 1908). 1 omslag

- 354 Rapporten van dr ing. P. Wintgens betreffende de bruinkoolproductie, bestaande uit berekeningen, boringsresultaten van het proefbedrijf, exploitatiekosten e.d. over de periode maart-augustus 1917. 1917. 1 omslag
- 355 Cahier met aantekeningen over briketteringsproeven en over diverse percelen grond. Z.j. 1 deel
- 356 Stukken betreffende analyses van bruinkool uit de groeve Carisborg. Z.j., 1917-1919, 1937, 1940. 1 omslag
- 357 Stukken betreffende onderzoekingen naar de voorraden bruinkool in Zuid-Limburg i.v.m. uitbreiding van de concessie Carisborg en besprekingen rond een fusie met de N.V. Bergerode te Heerlen. 1919-1920. 1 omslag
- 358 Rapport over de bruinkoolproductie en -voorraden in Zuid-Limburg, door W. J. Jongmans opgesteld. 1940. 1 omslag
- 359 Brief met een analyse van de door Carisborg verwerkte bruinkool, onderzocht door W. J. Jongmans. 1944. 1 stuk

VI. INKOOP/VERKOOP, FABRIKAGE.

- 360 Overeenkomst tussen de directeur van de Rijkskolendistributie te 's-Gravenhage en de N.V. Bergerode te Brunssum en Carisborg, betreffende de ontginning van bruinkool in de aangevraagde concessie uitbreidingen en een gegarandeerde afname door de Staat over de periode 15 september 1920-1 april 1921. 1920. 1 stuk
- 361 Stukken betreffende de internationale inschrijving van het handelsmerk van Carisborg. 1923-1924. 1 omslag
- 362 Ontwerp-overeenkomsten tussen de N.V. Bruinkolen- en Bruinkolenbrikettenhandel te Amsterdam en Carisborg betreffende de levering en verkoop van de bruinkoolproductie van Carisborg. Met afschriften en enkele begeleidende brieven. 1923, 1927. 1 omslag

- 363 Rapporten over de produktie, kwaliteit en afzet van briketten en de eventuele wijziging van het briketformaat door omschakeling of aanschaf van andere persmachines. 1924. Duitse tekst. 1 omslag
- 364 Brieven betreffende de toepassing van bruinkoolbriketten in bakkersovens. 1931, 1932. 1 omslag
- 365 Stukken betreffende het verzoek van Carisborg om contingentering van de invoer van bruinkoolbriketten; met overzichten van im- en export over de jaren 1924-1935. 1935. 1 omslag
- 366 Brief van de Nederlandse Spoorwegen betreffende de verzending van wagenladingen bruinkool en briketten voor overslag te Born. 1935. 1 stuk
- 367 Inkoopboek. 1959, juli - 1964, sept. 1 deel
- 368 Verkoopboek. 1958-1965, juni. 1 deel
- 369 Prijslijst voor Carisborg-briketten voor het jaar 1960/61. 1960. 1 stuk
- 370 Circulaires betreffende de vaststelling van prijzen van de briketten voor het jaar 1961/62. 2 stukken
- 371 Lijsten met overzichten van afnamen door de groothandelaren in Nederland. Z.j., 1961-1965, 1968/69. 1 omslag
- 372 Lijsten met overzichten van vrachten van briketten en het vervoer per mijnspoor. 1960-1968. 1 omslag
- 373 Tekening van het bruinkoolproces van de winning tot en met de fabrikage van de briket. Z.j. 1 stuk
- 374 Memorandum betreffende de mogelijkheid bruinkool te betrekken uit de groeve Ottilie in de gemeente Merksteijn (DBR) t.b.v. de briketfabriek van Carisborg. Z.j. 1 stuk
- 375 Etiket met het opschrift: 'Maatschappij Carisborg Heerlerheide Bruinkolen Station: Nuth'. Z.j. 1 stuk

VII. HERZOGENRATHER BRAUNKOHLLENWERK GmbH, GROEVE MARIA THERESIA.

- 376 Stukken betreffende de onderhandelingen over de exploitatie en sluiting van de groeve Maria Theresia te Herzogenrath en het gesloten verdrag met de Rheinische Aktiengesellschaft für Braunkohlenbergbau und Brikettfabrikation in Köln. Z.j., 1959-1964, 1968. 1 omslag
- 377 Stukken betreffende de vestiging en oprichting van de firma Herzogenrather Braunkohlenwerk GmbH in Köln en de volstorting en verhoging van het kapitaal. 1960-1963. 1 omslag
- 378 Kontrakten ter regeling van diverse administratieve en bedrijfstechnische aangelegenheden tussen Carisborg en de Herzogenrather Braunkohlenwerk GmbH. 1960. 1 omslag
- 379 'Protokoll', processen-verbaal van vergaderingen der vennoten. 1960-1969. 1 omslag
- 380 Verslagen van de jaarlijks uit te voeren werkzaamheden in de groeve Maria Theresia. (Jahresbetriebspläne). Met bijlagen en kaarten. 1957, 1960-1968. 1 pak
- 381-386 Accountantsrapporten betreffende controle van de balans en verlies- en winstrekening per 31 december over de boekjaren 1960-1965. 1962, 1965, 1966. 6 omslagen
381. 1960
382. 1961
383. 1962
384. 1963
385. 1964
386. 1965
- 387-395 Briefwisseling met instellingen in de Duitse Bondsrepubliek. 1960-1970. 9 omslagen
- 387-388. Rheinische Braunkohlenwerke AG. te Köln en de Gruppe West te Eschweiler. 1960-1969. 2 omslagen
387. Algemeen. 1960-1969
388. Betreffende productiegegevens van bruinkool en briketten, leveranties en vergoedingen. 1965-1967

389. Fa. Beckman & Co., Baugesellschaft GmbH, Münster. 1966-1967
 390. Bergamt Aachen, Aachen. 1960-1967, 1970
 391. Bergbau Berufsgenossenschaft, Bonn. 1960-1969
 392. Finanzamt Aachen - Land und Monschau, Aachen. 1966-1967
 393. Industrie- und Handelskammer, Aachen. 1966-1967
 394. Oberbergamt Bonn, Bonn. 1966-1967
 395. H. Daelen & Co., Köln. 1966-1967
 N.B. Zie ook inv. nr. 429.

396-398 Loonstaten van werknemers in de groeve Maria Theresia. 1960-1968. 3 pakken

396. 1960-1963 398. 1966-1968
 397. 1964-1965

399 Stukken betreffende de berekening, vaststelling en betaling van diverse belastingen. 1962, 1964-1965, 1968-1969. 1 omslag

400 Lijsten met berekeningen over de exploitatie over 1959 en 1960. Z.j. 1 omslag

401 Memoriaal. 1960-1961. 1 deel

402 Grootboekkaarten. 1962-1964, februari. 1 pak

403 Journaal. 1960-1961. 1 omslag

404-411 Calculatiestatens met kostprijberekeningen en verkoopgegevens van ruwe bruinkool, per jaar en per maand. 1960-1967. 8 omslagen

404. 1960 408. 1964
 405. 1961 409. 1965
 406. 1962 410. 1966
 407. 1963 411. 1967

412-420 Balans, verlies- en winstrekening, met stukken tot de balans, over de boekjaren 1960-1968. 9 omslagen

412. 1960 417. 1965
 413. 1961 418. 1966
 414. 1962 419. 1967
 415. 1963 420. 1968
 416. 1964

- 421   Magazijnlijsten. 1960-1968.   1 omslag
- 422   Plattegronden van de groeve. 1959, 1962, 1965, 1967.
4 stukken
- 423   Overzichten en andere stukken van verrichtte boringen en kolen-
analyses. Fotokopieën. Met kaarten, tekeningen en foto's. Z.j.,
1927-1928, 1951-1963.   1 omslag
- 424   Overzichtskaarten en stukken betreffende het herstel van de afge-
graven gronden (Oberflächengestaltung, Rekultivierungsarbeiten).
1960-1965, 1968-1969.   1 omslag
- 425   Stukken betreffende de vaststelling van plannen bij ongeval en
brand. Met bijlagen. 1963-1965.   1 omslag
- 426   Briefwisseling en stukken betreffende het transport van aarde uit
de groeve. 1966-1968.   1 omslag
- 427   Rapporten over de bodemsamenstelling. Met bijlagen. 1965.
1 omslag
- 428   Stukken betreffende onderzoek en vaststelling van de hoeveelheid
klei (Lössbilanz auf lange Sicht). 1965, 1966.   1 omslag
- 429   Briefwisseling met diverse firma's betreffende de bruinkoolleve-
rantie. 1953-1954, 1957-1958, 1961, 1962.   1 omslag

VIII. DOKUMENTATIE OVER CARISBORG EN BRUINKOOL.

- 430   Cahier met aantekeningen over de geschiedenis van het landgoed
Carisborg en zijn bewoners, verzameld door mr W. A. Brouwers.
1936.   1 deeltje
- 431   Artikelen, knipsels e.d. betreffende bruinkoolwinning en Caris-
borg. Met enkele afbeeldingen. Z.j., 1918, (1925), 1947-1969.
1 omslag

- 432 Foto's. Z.j. 1 omslag
- 433 Stukken betreffende een reis naar Duitsland door dr P. Wintgens ter bestudering der bruinkoolproduktie. 1937, 1941. 1 omslag
- 434 Stukken betreffende bruinkool in Duitsland, Hongarije, Frankrijk en Europa. Z.j., 1932, 1957. 1 omslag